

Ես վաղուց ճանաչում էի այն խարտեաչ մետաքսաման գիսակները, ինձ ծանօթ էր այն հրեշտակային կերպարանքը, որ իր մերկութեան մեջ աւելի սքանչելի էր:

Նոյն միջոցին ինձ տիրեց մի զգացմունք. դա նմանում էր այն սարսափելի զգացմունքին, որ տանջում է մի եղեռնագործին, որը մեղանչել էր մի որեւիցէ սրբութեան դէմ:

Չարհուրելի՛ է խղճի խայթն, երբ նա սկսում է ծակոտել մի սիրտ, որ դեռ ոչ բոլորովին կորուսել էր իր կենսական զօրութիւնը... «Ես սիրում էի այս անմեղ աղանեակին... – մտածում էի ես, – բայց Մարօն, կիսավայրենի Մարօն խլեց այն սիրտը, «որ պատկանում էր Սօնային»...»

Իմ մտածութիւնները ընդհատեց մի մարդ, որ ձորի միջով գալով, ինձ երեւաց, թէ ուղիղ դիմում էր դէպի քարանձաւը: Նա ոտքից ցգլուխ հագած ուներ սեւ զգեստ կոշտ մազէ շալերից: Նրա բոլոր կերպարանքից յայտնի էր, թէ անապատական արեղայ պետք է լինի: Նա ընթանում էր հանդարտ եւ հաստատուն քայլերով, եւ մեղմ ձայնով եղանակելով մի տխուր մեղեդի:

Ես իսկոյն վազեցի դէպի նրա կողմը եւ առաջը կտրեցի, ասելով.

– Յեռոհց անցէք, չմօտենաք քարանձաւին, այնտեղ լողանում է մի օրիորդ, որ իմ ազգականն է:

– Ես դէպի այս կողմն եմ գնում, – պատասխանեց արեղան, ցոյց տալով ծովակը, եւ մի քննողական հայեացք ձգելով իմ երեսին, անցաւ:

Բայց ի՞նչ խորհրդական մարդ էր դա. ես մտածում էի. անտարակոյս Նոյն լեռների մէջ առանձնացած ճգնաւորներից մեկը պետք է լինէր: Երբ աւելի հեռացաւ, նա փոխեց երգի եղանակը. այժմ նրա ձայնը լսելի էր լինում աւելի բարձր հնչիւններով: Ես բոլորովին զարմացայ. այն մի հոգեւոր մեղեդի չէր, այնպիսի երգեր միայն կարելի է լսել Արաբիայի դաշտերում, երբ բեդուինը միայնակ անցնում է անապատի միջով:

Նոյն միջոցին ինձ զարմացրուց մի այլ երեւոյթ եւս. ես տեսայ, որ կախարդ Սուսանը իր փոքրիկ վիուկ ընկերի հետ դուրս վազեցին թփերի միջից եւ միացան արեղայի հետ: Արեղան գրկեց Յիւբբիին, համբուրեց եւ ապա միասին անհետացան բլուրների հետքում:

Ի՞նչ գաղտնիք էր այդ. ի՞նչ գործ ուներ արեղան կախարդ պառաւի հետ օրոպայ մի այնպիսի տարածամ պահուն: Նրա երգն անգամ որպէս ես հասկացայ, իր խորհրդական հնչիւնների մէջ ուներ մի ծածուկ նշանակութիւն, որ դուրս կանչեց կախարդին իր թաքստեան տեղից: Եւ ի՞նչ լեզոյի երգ էր այն: